

Sygn. akt III KK 273/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)
SSN Józef Dołhy
SSN Marek Pietruszyński (sprawozdawca)

Protokolant Dagmara Szczepańska-Maciejewska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jerzego Engelkinga
w sprawie Ł. D.

oskarżonego z art. 200 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 14 listopada 2016 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości-Prokuratora Generalnego - na
niekorzyść

od wyroku Sądu Okręgowego w G.

z dnia 3 lutego 2016 r., sygn. akt V Ka (...)

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w G.

z dnia 7 października 2014 r., sygn. akt X K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia
o karze i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Okręgowemu
w G. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 7 października 2014 r., sygn. akt: X K (...) Ł. D. został uznany za winnego tego, że działając w nieustalonych datach w okresie od dnia 1 stycznia 2005 r. do 4 grudnia 2007 r., w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wielokrotnie, w tym również grożąc pokrzywdzonej pozbawieniem życia jej matki, doprowadził małoletnią A. D. urodzoną w dniu 8 sierpnia 1996 r., która nie ukończyła wówczas 15 lat do wielokrotnego poddania się innej czynności seksualnej oraz do wykonania innej czynności seksualnej, czym spowodował u niej rozstrój zdrowia psychicznego na czas trwający powyżej 7 dni, tj. popełnienia przestępstwa z art. 197 § 2 k.k. w zb. z art. 200 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Za popełnienie tego przestępstwa oskarżony został skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności od 17 lipca do 20 sierpnia 2013 r. Tym samym wyrokiem oskarżony został uniewinniony od zarzutu popełnienia czynu polegającego na tym, że w maju 2005 r. w miejscowości G. doprowadził małoletniego poniżej lat 15 D. K. lat 3 do poddania się innej czynności seksualnej przez dotykanie jego narządów płciowych, wyczerpującego dyspozycję art. 200 § 1 k.k. We wskazanym wyroku oskarżony został obciążony kosztami sądowymi w całości, w tym opłatą w wysokości 300 zł. Orzeczenie to zostało zaskarżone apelacją obrońcy oskarżonego, który zarzucił rozstrzygnięciu naruszenie szeregu przepisów postępowania oraz błęd w ustaleniach faktycznych. W dniu 27 stycznia 2015 r. Sąd Okręgowy w G. wydał orzeczenie w przedmiocie apelacji, na mocy którego poprawił kwalifikację prawną przypisanego czynu, eliminując z jego opisu uznanie o spowodowaniu przez oskarżonego rozstroju zdrowia psychicznego pokrzywdzonej i art. 157 § 2 k.k. z tej kwalifikacji, a w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy, uznając apelację za oczywiście bezzasadną. Orzeczenie to zostało zaskarżone kasacją wniesioną przez obrońcę oskarżonego. W wyniku rozpoznania kasacji, mocą wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2015 r. wyrok Sądu odwoławczego został uchylony i sprawę przekazano temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Procedując ponownie w zakresie wniesionej apelacji Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 3 lutego 2016 r., sygn. akt: V Ka (...) zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że: I) wyeliminował z opisu czynu

przypisanego oskarżonemu ustalenie odnośnie do spowodowania u pokrzywdzonej rozstroju zdrowia na okres przekraczający 7 dni, czyn przypisany oskarżonemu zakwalifikował jako przestępstwo z art. 197 § 2 k.k. w zb. z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. i te przepisy przyjął jako podstawę skazania oskarżonego, zaś za podstawę wymiaru kary – przy zastosowaniu art. 11 § 3 k.k. – przyjął art. 200 § 1 k.k. i w miejsce orzeczonej kary 2 lat pozbawienia wolności orzekł wobec oskarżonego karę roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności, II) w pozostałej części wyrok utrzymał w mocy, III) uchylił orzeczenie o opłacie za pierwszą instancję i zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 300 zł tytułem opłaty za obie instancje oraz obciążył go wydatkami postępowania odwoławczego.

Wyrok ten został zaskarżony kasacją Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego w części dotyczącej orzeczenia o karze.

Skarżący zarzucił rażące i mające wpływ na treść rozstrzygnięcia naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 200 § 1 k.k. przez wymierzenie oskarżonemu na jego podstawie kary pozbawienia wolności w wymiarze roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności, a zatem poniżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego w tym przepisie.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Pierwotnie, na mocy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U z dnia 2 sierpnia 1997 r. Nr 88, poz. 553) art. 200 § 1 k.k. otrzymał brzmienie: kto doprowadza małoletniego poniżej lat 15 do obcowania płciowego lub do poddania się innej czynności seksualnej albo do wykonania takiej czynności podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. Następnie na mocy ustawy z dnia 18 marca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy-Kodeks postępowania karnego oraz ustawy-Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2004 r. Nr 69, poz. 626) dokonano zmiany treści art. 200 k.k., który otrzymał brzmienie: Kto obcuje płciowo z małoletnim poniżej lat 15 lub dopuszcza się wobec takiej osoby innej czynności seksualnej lub doprowadza ją do poddania się takim czynnościom albo do ich

wykonania, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. Na podstawie art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy-Kodeks postępowania karnego i ustawy-Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2005 r. Nr 163, poz. 1363) art. 200 § 1 k.k. otrzymał nowe brzmienie: Kto obcuje płciowo z małoletnim poniżej lat 15 lub dopuszcza się wobec takiej osoby innej czynności seksualnej lub doprowadza ją do poddania się takim czynnościom albo do ich wykonania podlega karze od 2 lat do 12. Zmiana ta wprowadzająca m.in. podwyższenie dolnej i górnej granicy ustawowego zagrożenia za ten czyn weszła w życie 26 września 2005 r.

Oskarżony został prawomocnie skazany za popełnienie przestępstwa określonego w art. 197 § 2 k.k. i art. 200 § 1 k.k. w warunkach czynu ciągłego. Czas popełnienia przestępstwa dokonanego w warunkach ciągłości wyznacza okres od chwili pierwszego zachowania do chwili zakończenia ostatniego zachowania składającego się na czyn ciągły. W razie zmiany ustawy w trakcie realizacji czynu ciągłego w sytuacji, gdy pierwsze zachowanie objęte tym czynem popełnione zostało w trakcie obowiązywania ustawy starej, a ostatnie zachowanie popełnione zostało po zmianie ustawy, należy uznać, że cały czyn ciągły popełniony został pod rządami ustawy nowej (por. wyrok SN z dnia 7 maja 1976 r., II KR 69/76, OSN Prok. Gen. 1976, nr 11-12, poz. 95 oraz A. Wąsek, Kodeks karny. Komentarz, Gdańsk 1999, s. 181). Zatem wobec oskarżonego należało zastosować normę art. 200 § 1 k.k., w jej ostatnio znowelizowanym brzmieniu, jako podstawę wymiaru kary. Wobec tego wymierzenie oskarżonemu kary roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności, a więc poniżej dolnego granicy ustawowego zagrożenia za przypisany mu czyn, nastąpiło z rażącą obrazą prawa materialnego, to jest wskazanego art. 200 § 1 k.k., która z oczywistych powodów miała istotny wpływ na treść wyroku. Uznając zasadność zarzutu kasacji, należało uchylić orzeczenie Sądu Okręgowego w G. w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze i przekazać sprawę temu Sądowi, w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Z tych względów orzeczono jak w wyroku.

R. G.